

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

21.11.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Вестник Стандарт

✓ По-добре върнат данък от необлагаем минимум

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал

Ако трябва да се избира между необлагаем минимум и възстановяване на данък върху дохода на физически лица до определен размер, определено второто е по-добро. Първо, защото не се нарушава плоският данък, който е много лесен за администриране и много прост - взимаш 100 лв. и ти удържат 10 лв. веднага. Не се налага да се изчислява стигнал ли си някакъв минимум, не се пишат много документи, не се правят справки и т.н. Ние бихме рязко се противопоставили, ако се отива към отмяна на плоския данък и въвеждане на необлагаем минимум.

Втората причина, поради която това решение е по-добро, е, че е социална мярка, която освобождава от данък нискодоходните слоеве на населението. Тази мярка ще струва много по-малко средства на бюджета, отколкото ако се въведе необлагаем минимум. Смятам, че такава стъпка е компромисна и бюджетът може да си я позволи. Ние бихме рязко се противопоставили, ако се отива към отмяна на плоския данък и въвеждане на необлагаем минимум.

Отчитаме, че все пак ще има известен допълнителен натиск за преминаване на доходи в сивия сектор, за да може работници да се възползват от отстъпване на данък. Не го отричаме. Но все пак този натиск ще бъде ограничен от минималните осигурителни доходи, под които не може да се пада за съответната категория работници и икономическа дейност. Просто трябва да се засилят контролните функции. Но не смятаме, че криминализирането на укриването на осигуровки ще реши проблема със сивия сектор. Защото е трудно доказуемо. Освен това има известни страхове, че криминализирането на укриването на осигуровки може да се използва за рекет срещу определен бизнес.

Според нас повече трябва да се наблегне на анализите на риска и на ревизиите по аналог. Това означава, че ако в две предприятия със сроден бизнес и в един и същ регион се наблюдава съществена разлика в заплатите - за една и съща работа в едното се получава 1000 лв., а в другото - минималният осигурителен праг, може да се очаква, че имаме укриване на реалните заплати. Данъчните трябва да правят ревизиите там, а не безразборно и масово.

✓ Бизнесът спира съкращенията през 2014 г.

Бизнесът спира съкращенията. През 2014 г. няма да се уволняват хора и безработицата няма да расте. В същото време родните компании ще бъдат много предпазливи при наемането на нови хора. Повечето от предприемачите - 62,8%, са уверени, че през следващата година няма да имат възможност да откриват нови работни места. Данните са от редовна анкета за бизнесклимата и очакванията на фирмите за следващата година, направено от БТПП сред 607 компании. Тя е част от "Европейски икономически преглед 2014 г.", който се прави от 15 години. Надеждите са били най-големи през 2011 г., но са се сринали през 2012 г., сочи проучването. Факт е обаче, че оптимизмът сред българския бизнес е все по-осезаем. Половината от предприемачите са сигурни, че през 2014 г. ще увеличат общите приходи от дейността си, само 10% са песимисти. България е на девето място по оптимизъм от 25 европейски страни. Най-уверени в бъдещето са прибалтийските държави и Русия, а най-големи песимисти са Гърция и Кипър. Най-безнадеждна е била 2012 г., когато позитивизмът е най-слаб. Като най-сигурен начин да се подобри икономиката на страната половината анкетираните сочат износа. Малка част от тях разчитат, че вътрешното потребление през 2014 г. ще се повиши - 33,7%, срещу 51,6% през 2011 г. И при инвестициите предпазливостта е осезаема - едва една трета от бизнеса се надява на по-голям прилив на средства в родната икономика.

Предлагат да се плаща в брой до 10 000 лева

Всички плащания над 10 хил. лв. да се извършват само по банков път, предложи председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. Сега са забранени плащанията в брой над 15 хил. лв. Велев и зам.-министърът на финансите Людмила Петкова участваха при представяне на доклад за сивата икономика в страната. Бизнесът приема предложените мерки от правителството за затагане на фискалния контрол чрез следене движението на стоки с висок фискален риск, става ясно от доклада. 53,4% от анкетираните работодатели одобряват мярката, която трябва да заработи от началото на 2014 г. Очаква се затагането на фискалния контрол да донесе допълнително между 550 и 600 млн. лева за хазната, каза Людмила Петкова. Според Васил Велев тези мерки ще доведат до "изсветляване" на икономиката. За съжаление обаче в народопсихологията на българина вирее схващането, че сивата икономика, осигуряването върху непълния размер на заплатата, нямат "чак толкова" негативно влияние върху цялостната стопанска среда, добави той.

Нови срокове за декларации за осигуровки

От 1 януари 2014 г. две от най-често подаваните от осигурители и работодатели месечни декларации - образец № 1 "Данни за осигуреното лице" и образец № 6 "Данни за дължими вноски и данък по чл. 42 от ЗДДФЛ", трябва да постъпват в НАП едновременно. Това се отнася за данните, които ще се подават за месеците след декември 2013 г. Тоест това важи за декларациите образец 1 и 6, които ще се подават например за месец януари 2014 г. и трябва да постъпят в НАП до 25

февруари 2014 г. НАП ще приема двете декларации само ако обявените месечни задължения с декларация образец № 6 са равни на изчислените задължителни осигурителни вноски, от подадените декларации образец № 1. Промените в Наредба № Н-8 вече са публикувани в Държавен вестник и влизат в сила от началото на 2014 година. С промените, освен улесняване на клиентите на НАП, се минимизира и възможността за подаване на данни за осигурени граждани, когато работодателят не е деклариран в пълен размер дължимите осигурителни вноски. По този начин ще намалее и опитите за манипулиране на данните, подавани с декларация образец № 1, водещи до злоупотреби с фондовете на Държавното обществено осигуряване и със средствата на здравната каса, коментират от НАП. Промените в Наредба № Н-8 предварително са съгласувани с разработчиците на програмни продукти за работни заплати, така че бизнесът да не бъде затруднен в края на годината от преработването на софтуера, коментират от НАП. Повече информация за попълване на декларациите и плащане на осигуровките може да се получи на телефона за информация на НАП 0700 18 700 на цената на един разговор.

[Вестник Труд](#)

✓ Всеки пети взема заплата под масата

Работещите без трудов договор у нас намаляват, но делът на хората, които получават част от заплатата си под масата, се е увеличил двойно. Това показва национално представително изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) по европроект за ограничаване на сивата икономика в страната.

Според данните през 2013 г. на всеки пети работещ (20,8%) му се е случвало да подписва трудов договор за определена сума и да получава допълнително пари на базата на устна договорка с шефа си. През 2012 г. делът на фиктивните контракти, в които е записано по-ниско от реалното възнаграждение, е бил едва 10,8%.

"Договарянето на фиктивни договори устройва и работещите, и работодателите. Бизнесът пести разходи, а хората търсят изход заради ниските си доходи", коментира резултатите Емилия Ченгелова, един от авторите на проучването. В същото време през последната година делът на хората, които работят без трудов договор, е намалял от 12,8% на 10,4%. Спада и броят на хората, на които им се е случвало да се трудят без осигуровки или при лоши условия.

Проучването показва, че нерегламентираните плащания са намалели незначително, в резултат на което 67,4% от икономиката е на светло. "Най-честите сиви практики са неиздаването на касови бонове в сферата на услугите, работата без договори и фиктивните трудови договори, разплащанията в брой", отбеляза Стефан Петранов, автор на изследването.

Шампиони по сива икономика са Ловеч, Сливен, Хасково, Кърджали, София-област и Пазарджик. В тези области нерегламентираните плащания надхвърлят 40% от икономиката. Бизнесът и работещите са най-изрядни в Смолян, Велико Търново и Варна, където неформалният сектор е 10-15%.

Проучването показва, че две трети от работодателите и служителите смятат, че работата в сивия сектор дава възможност за бързи печалби. Над 52% от анкетираните са заявили, че "рискът от наказуемост е много нисък и затова си заслужава да се рискува".

В същото време над 90% от анкетираните заявяват, че сивата икономика ощетява изрядните работодатели. Половината от работодателите и служителите обаче са на мнение, че в ситуация на криза неформалният сектор спасява фирмите от фалит.

55 млн. евро за младежката безработица

България ще получи 55 млн. евро от Европейската комисия за намаляване на младежката безработица през 2014 и 2015 г. от Европейския социален фонд. Това съобщи министърът на труда Хасан Адемов пред "Труд".

С парите социалното министерство ще финансира мерки, които трябва да гарантират, че до 4 месеца след като завършат образование или бъдат съкратени, на младите (до 29 години) ще бъде намерена работа или ще им се предложи курс за обучение.

За борба с младежката безработица се очаква България да получи допълнително финансиране по линия на други европрограми. Все още Брюксел разработва регламентите, по които страната ни ще получи парите, обясни пред "Труд" зам.-министърът на труда Росица Янкова.

След това страната трябва да приеме правила, по които ще харчи парите и да ги защити пред Европейската комисия. Според експерти изпълнението на цялата процедура ще отнеме много време и е възможно европарите да се забавят.

[Вестник Сега](#)

✓ Ловеч, Сливен и Хасково са шампиони по укрити доходи

В шест града на страната криенето на доходи се оказва "национален спорт". В челната тройка са Ловеч, Сливен и Хасково, следвани от Кърджали, София-област и Пазарджик. В тези градове делът на т.нар. сиви практики е над 40 на сто. Най-съвестни са данъкоплатците в Смолян, Велико Търново и Варна, където този дял е около 10-15%. Това става ясно от анализ на Асоциацията на индустриалния капитал, свързан с ограничаването на неформалната икономика, представен вчера. Ден по-рано от Центъра за изследване на демокрацията измериха най-лошите показатели за неформалната икономика в България от 10 г. насам. Според работодателите обаче сивата икономика все пак намалявала, макар и с по-бавни темпове. Най-масовите нарушения са в сектора на туризма, млекопреработването, ИТ услугите, строителството и др.

Фирмите и работниците, които крият пари от държавата, стават все по-изобретателни, сочи анализът. "Оказва се, че броят на хората без трудови договори намалява, но за сметка на това растат фиктивните контракти", обясни председателят на асоциацията Васил Велев. Ако допреди година 21.6% от запитаните биха се съгласили да работят без трудов договор, то сега делът им намалява на 18.8 на сто. За сметка на това обаче, ако през 2012 г. 44.4 % биха се съгласили да работят на договор и доплащане на ръка, то сега този процент е почти 50. За работодателите делът на неформалната икономика у нас е около 33.6 на сто, показва анкета на асоциацията, направена преди около месец. Служителите обаче явно са по-откровени и посочват, че тя е над 50 на сто. Над 64.4 на сто от служителите смятат, че работата в сивия сектор дава възможност за бързи печалби. Почти всеки втори работодател или служител пък признава, че вероятността да бъде наказан е малка и затова си струва да рискува. Толкова са и тези, които смятат, че в ситуация на икономическа криза даването на пари на ръка или отсъствието на трудов договор може да спаси фирмата от фалит. За да се обърнат резултатите, според Велев са нужни комплексни мерки, които няма как да дадат незабавен ефект. "Ако можеше с протест да се премахне сивата икономика, ние щяхме да направим многохиляден протест на работодатели", коментира той. Зам.-министърът на финансите Людмила Петкова пък допълни, че ведомството планира нова мярка за контрол при продажбите на алкохол и цигари. Идеята е митниците и данъчните да са в постоянна връзка за влезлите и купените стоки, така че да се засече какво количество влиза или се произвежда легално в България и какво се купува.

[Вестник Преса](#)

✓ Сивата икономика е 32,6 на сто

За една година неформалният сектор се е свил с процент, но въпреки това нивото му е много високо

Сивата икономика обхваща 32,6 на сто от целия стопански оборот в страната. Това е изводът от ежегодното проучване на Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ). За една година неформалният сектор се е свил с процент, но въпреки това нивото му е много високо.

Председателят на организацията Васил Велев коментира, че заради сивите практики най-много страдат здравеопазването и образованието. „Ако можеше с един митинг да се реши проблемът, веднага бихме го направили“, пошегува се той. Председателят на КНСБ Пламен Димитров обясни, че с митинг не може, но с натиск проблемите се решават. Той смята, че загубата за хазната от неплащането на осигуровки годишно е около 1 млрд. лв.

Според доклада на АИКБ високото ниво на сивата икономика се дължи най-често на неиздаване на касови бележки, проблеми при обществени поръчки, фиктивни трудови договори и плащанията в брой.

[Вестник Монитор](#)

✓ 600 млн. лв. в хазната от нови мерки срещу данъчните измами

Търговците на алкохол ще се отчитат дистанционно в НАП

Между 550 и 600 млн. лв. допълнително ще влязат в хазната от въвеждането на две мерки за борба с данъчните измами през 2014 г. Става въпрос за обратното начисляване на ДДС при зърнопроизводителите и създаването на специално звено за фискален контрол към Националната агенция за приходите (НАП). Това стана ясно вчера от думите на зам.-министъра на финансите Людмила Петкова, която взе участие в кръгла маса за сивата икономика.

От 1 януари 2014 г. ще бъде създадено ново звено в НАП, което ще се казва „Фискален контрол“, предвиждат промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Новата структура ще има мобилни групи, които ще се борят с ДДС измамите с рискови стоки. Данъчните от новото звено ще имат право

да спират товарни автомобили, да им поставят пломби и GPS-и

Това обаче няма да се отнася за ТИР-овете, които извършват внос и износ, защото това се прави от митниците. На контрол обаче ще подлежат и транзитно преминаващите превозни средства.

Целта е чрез новото звено да се пресекат фиктивните сделки с плодове, зеленчуци, захар, месо и строителни материали. Списъкът на всички стоки с висок фискален риск обаче ще бъде утвърден със заповед на министъра на финансите.

От 1 декември тази година пък влизат в сила други промени в ДОПК, чрез които се въвежда механизъм за обратно начисляване на ДДС при зърнопроизводителите. Според експерти от финансовото министерство тази дата може да бъде променена така, че новият механизъм да започне да се прилага от началото на следващата година. С въвеждането му обаче за зърнопроизводителите ще се прилага

изключение от общия ред за облагане,

а целта е да се сложи край на източването на ДДС чрез фиктивни сделки със зърно.

От думите на зам.-министър Петкова вчера стана ясно, че от 2014 г. ще се въведе и нов механизъм за контрол на доставките на алкохол и тютюневи изделия. Той ще бъде подобен на този, който се прилага при търговията с горива. Сега петролните бази и ведомствените бензиностанции изпращат данни за доставките и движението на получените количества горива чрез дистанционна връзка с НАП. Една част от тях може и да не поддържат такава връзка, ако изпълнят едновременно няколко условия. Сред тях са плащанията на горива да стават само по банков път, да имат своя измервателна система, която да отчита наличните горива и др. В такъв случай обаче петролните бази и ведомствените бензиностанции трябва да изпращат данни за доставките чрез специално WEB базирано приложение.

Икономиката ни изсветлява

Сивият сектор в българската икономика намалява, стана ясно вчера по време на кръгла маса, посветена на сенчестия бизнес. Индексът „Икономика на светло“, който се изчислява от Асоциацията на индустриалния капитал по европейски проект, е нараснал до 67,41 пункта през 2012 г. Това е увеличение с 1,04 единици спрямо предходната година, което означава, че сивият сектор намалява. През 2011 г. обаче подобрението е било с 3 пункта.

Най-проблемни са областите, свързани с неиздаването на касови бележки, с обществените поръчки, работата без договор и големият обем на разплащанията в брой, обясни проф. Стефан Петранов. Във връзка с това от синдикатите предлагат да се ограничат кешовите плащания до 5000 лв., а не до 15 000 лв., както е в момента. Друго искане е да се криминализира неплащането на осигурителни вноски.

Чакаме 135 милиона от хазарт догодина

135 млн. лв. ще бъдат приходите в бюджета от хазарт през 2014 г. Това е с около 14 млн. лв. повече от тази година, показва справка на Министерството на финансите.

Промените предвиждат още организаторите на онлайн залагания да плащат по-нисък данък. Сегашната ставка от 15% върху оборота ще бъде заменена с двукомпонентен данък. Онлайн операторите ще плащат 100 000 лв. еднократна такса, а разликата между направените залози и изплатените печалби ще се облага с 20 на сто. Експерти посочват, че така данъкът ще бъде понижен близо 3 пъти. Промените предвиждат още реализираната печалба от онлайн хазартните оператори да се облага с 10% корпоративен данък.

Очаква се облекченият данъчен режим да привлече нови оператори. За догодина се очаква 4 нови онлайн оператори да получат лиценз.

С промените изискването казината и игралните зали да са поне на 300 метра от училища и от домове за деца няма да важи вече и за 3-звездните хотели.

Според новите текстове сайтовете на онлайн оператори без лиценз вече няма да се спират, а ще се налагат глоби.

Максималният размер е 2 млн. лв.

dariknews.bg

✓ Увеличават се работещите по трудови договори с фиктивни клаузи

Броят на фиктивните трудови договори се е удвоил само за година, съобщи пред Дарик Емилия Ченгелова, която работи по проект за борба със сивата икономика на Асоциацията на индустриалния капитал.

Според Ченгелова, броят на хората, които работят без трудови договори, намалява, но притеснително се покачва делът на договорите с фиктивни клаузи – договорите най-вече са за минималния праг на професията, а реалната заплата е доста по-висока.

Друго често срещано нарушение е продължителността на работния ден, като за извънредния труд не се плащат допълнителни средства. По думите на експерта, въпреки че хората съзнават нарушенията и последиците от тях, се съгласяват на подобни условия заради ниските доходи.

Според оценката на работещите през миналата година без договори са се трудили 12.8 на сто, а сега са 10.4 процента. За сметка на това обаче през 2012 година 10.8 на сто са съобщавали, че работят на договор с фиктивни клаузи, а сега този процент е 20.8 на сто. Когато този въпрос се зададе на работодателите, те посочват дял от 16.7 на сто, като при тях увеличението също е драстично, тъй като преди този процент е бил между 6 и 8 на сто. По думите на Ченгелова спрямо 2010-а пък се наблюдава утрояване.

На въпрос за отражението на планираната мярка за връщане на данъка върху доходите на най-бедните, Ченгелова обясни, че има опасност някои браншове да се изкушат и да започнат да назначават хора на минималната заплата, защото ще се връща данъкът. Но това ще са по-скоро браншове, в които и сега минималният осигурителен праг е близък до минималната заплата, смята експертът.

investor.bg

✓ Намаляват случаите на работа без договор и източване на ДДС

Увеличават се случаите на фиктивни договори за работа, осигуровки на недействителни суми, недеklarирани на действителни доходи

Традиционните прояви на неформалната икономика в България намаляват, а обществената нетърпимост към тях се повишава. Този извод направиха експерти в рамките на проведената днес кръгла маса под наслов “Намалява ли сивият сектор в България?”, организирана съвместно от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и Министерство на финансите.

Представители на социалните партньори, неправителствения сектор, академичните среди, държавните институции обсъдиха възможностите за измерване на проявленията на неформалната икономика в страната, както и постигнатия напредък в борбата с този феномен, съобщават от АИКБ.

Резултатите от национално представителни проучвания показват, че сивият сектор отстъпва някои от традиционните си територии - работа без трудов договор и източване на ДДС, но намира засилен израз в други - работа на фиктивни договори, осигуряване на суми, по-ниски от действително получаваните, недеklarирани на действителните доходи.

В общественото мнение са създадени ясно изразени нагласи за нетолериране на сивите практики, видимо е подобрена способността на работодателите и наетите за разпознаване на сивите практики, повишена е готовността на обществото за прилагане на действия за ограничаване и превенция на неформалната икономика, посочват от организацията.

С най-висок ефект върху ограничаването и превенцията на неформалната икономика у нас се оценяват въвеждането на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск и обратното начисляване на ДДС за зърнени и технически култури с цел предотвратяване на фактическите кражби на ДДС; въвеждането на механизъм за контрол на доставките и движението на алкохол и тютюневи изделия с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС; оптимизиране на контрола върху производството и търговията с акцизни стоки за анализ и предотвратяване на фискални рискове, свързани с производство и търговия на акцизни стоки.

На кръглата маса бе представено и **новата стойност на Композитния индекс** "Икономика на светло", преизчислена на основа на актуалните данни за 2012 г.

Индексът измерва светлата част на икономиката. Той е съставен от два компонента – статистически и социологически. Статистическият се изчислява на базата на макроикономическите показатели, а социологическият – на базата на анкетни карти, попълнени от работодатели.

Новата му стойност е 67,41, т.е. нараства с 1,04 единици спрямо данните от 2011 г. Това показва, че предприетите мерки дават резултати, макар и бавно, което може да се обоснове с продължаващата икономическа криза, констатира от Асоциацията на индустриалния капитал.

mediapool.bg

✓ Направено с европари проучване обяви изсветляване на икономиката

Финансирано с европейски средства проучване за състоянието на сивата икономика отчете в четвъртък изсветляване на икономиката с 1.04 на сто и реструктуриране на скрития бизнес. Ден по-рано от Центъра за изследване на демокрацията (ЦИД) излязоха противоположни данни за ръст на недекларираните доходи и данъци заради бедността и политическата нестабилност в страната.

Представеното от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и Министерството на финансите проучване, базирано на национално представителни социологически анкети, отчита, че намаляват досегашните сиви практики за работа без договор и източване на ДДС, което също противоречи на данните на ЦИД, но се засилва тенденцията за сключване на фиктивни трудови договори, осигуряване на по-ниски от реално получаваните суми и укриване на доходи. Според сегашното проучване икономиката на светло вече е 67.41 единици, което е с 1.04 единици повече спрямо данните от 2011 г. Това показва, че предприетите в периода от 30 юни 2012 до 20 юни 2013 г. мерки за борба със сивия бизнес дават своите резултати, макар и с бавен нарастващ тренд, което може да се обоснове с продължаващата икономическа криза, посочва изследването.

Все още е силно желанието да се надхитри закона, да се избегнат административните формалности, но тежки остават административното бреме, и дефицитите в предлагането на публични поръчки. В съчетание с относително ниския данъчен морал на населението, в крайна сметка се създават достатъчно силни нагласи за нарушаване на легитимните правила и прилагането на сиви икономически практики в националната икономика, посочват от АИКБ.

econ.bg

✓ Ставаме по-нетърпими към сивата икономика

Традиционните прояви на неформална икономика в България намаляват, се казва в анализ на АИКБ

Национално представителни социологически проучвания показват, че традиционните прояви на неформалната икономика в България намаляват, а обществената нетърпимост към тях се повишава. Данните бяха представени на проведената днес кръгла маса "Намалява ли сивият сектор в България?", организирана съвместно от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и Министерство на финансите (МФ).

Проведените национално представителни проучвания през годината показват, **чесивият сектор отстъпва някои от традиционните си територии**. Това са работа без трудов договор, източване на ДДС. Появява се обаче засилен израз в други – работа на фиктивни договори; осигуряване на суми, по-ниски от действително получаваните и недеклариране на действителните доходи от населението.

В общественото мнение са създадени ясно изразени нагласи за **нетолериране на сивите практики**, видимо е подобрена способността на работодателите и наетите лица за разпознаване на сивите практики, повишена е готовността на обществото за прилагане на действия за ограничаване и превенция на неформалната икономика.

Според проучването е висок практическият ефект от приложените през периода 30 юни 2012 г. - 30 юни 2013 г. мерки от страна на държавата за редуциране на неформалните практики.

Най-високо е оценена мярката за въвеждане на Механизъм за контрол на доставките и движението на течни горива – проследяване на доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС, както и мярката за Изискване към производителите и вносителите на акцизни стоки (енергийни продукти, алкохол и тютюневи изделия) за монтиране на уреди, предаващи данни към информационната система на Агенция „Митници“.

При изследването са събрани оценки за очаквания ефект от четири нови мерки, проектирани за въвеждане в периода до 1 януари 2014 г.

С най-висок ефект върху ограничаването и превенцията на неформалната икономика у нас се оценяват въвеждането на **фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск и обратното начисляване на ДДС за зърнени и технически култури** с цел предотвратяване на фактическите кражби на ДДС; въвеждането на механизъм за контрол на доставките и движението на алкохол и тютюневи изделия с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС; оптимизиране на контрола върху производството и търговията с акцизни стоки за анализ и предотвратяване на фискални рискове, свързани с производство и търговия на акцизни стоки.

На кръглата маса бе представено и новата стойност на Композитния индекс **"Икономика на светло"**, преизчислена на основа на актуалните данни за 2012 г.

Индексът е конструиран в изпълнение на проекта и измерва светлата част на икономиката. Новата му стойност е **67.41**, т.е. **нараства с 1.04 единици** спрямо данните от 2011 г. Това показва, че предприетите мерки дават своите резултати, макар и с бавен нарастващ тренд, което може да се обоснове с продължаващата икономическа криза, съобщават от АИКБ.

Данните на Асоциацията са в контраст с тези, изведени за Индекса на скритата икономика при бизнеса у нас, разработен от ЦИД и „Витоша ризърч“. Според тях общият индекс на **скритата икономика** в България бележи увеличение от между 2,2 и 2,4% спрямо миналата година. През последната година се увеличават скритите обороти сред населението и неотчитането на отделни икономически дейности. Като пример в това отношение е неотчитането на приходите от допълнителни дейности, извън работната заплата.

"В сравнение с миналата година се увеличават и наетите хора по трудов договор, но със скрити клаузи", обясни вчера Мартин Цанов от Центъра за изследване на демокрацията.

Същевременно по данни на проект за повишаване на нетърпимостта към **неформалната икономика** и ограничаването ѝ 86% от служителите у нас работят на трудов договор.

3e-news.net

✓ Ограничаване на кешовите разплащания до 10 000 лв., предлага бизнесът

Освен бензина, държавата вече ще следи движението на алкохола и цигарите

Ново ограничение на кешовите плащания смята да предложи Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/. Идеята е през следващата година да бъдат приети промени, чрез които плащанията да се ограничат до 10 000 лв., заяви председателят на АИКБ Васил Велев по време на проведената днес кръгла маса под наслов "Намалява ли сивият сектор в България?", организирана съвместно от Асоциация на индустриалния капитал в България АИКБ/ и Министерство на финансите. Това също е много висок таван, но поетапно трябва да се върви към намаляването му, обясни Велев. В момента ограничението е до 15 000 лв.

В рамките на кръглата маса представители на социалните партньори, неправителствения сектор, академичните среди, държавните институции, обсъдиха възможностите за измерване на проявленията на неформалната икономика в страната, както и постигнатия напредък в борбата с този феномен в резултат на съвместни действия на държавата и социалните партньори.

Сивият сектор в страната през 2012 г. е бил около 33%, докато останалата част от бизнеса се бори да оцелява на конкурентен принцип, показват данните на АИКБ. Основния проблем остават фиктивните договори, както и осигуряване на работниците на нереално ниски суми, обясни Васил Велев. Другия голям проблем е недекларирането на доходи от страна на работодателите. От КНСБ припомниха искането си да се криминализира неплащането на осигуровки, по което правителството за момента не е предприело подобни стъпки.

АИКБ подкрепя взетите мерки от финансовото министерство за затягане на фискалния режим у нас. От финансовото министерство припомниха, че с подготвяните данъчни промени очакват да се увеличат постъпленията в хазната. От обратното начисляване на ДДС и от затягането на превозите на стоки с висок фискален риск се очаква в бюджета да влезнат 550-600 млн. лв., припомни заместник-финансовия министър Людмила Петкова.

Проведените национално представителни проучвания през годината показват, че сивия сектор отстъпва някои от традиционните си територии (работа без трудов договор, източване на ДДС), но намира засилен израз в други – работа на фиктивни договори; осигуряване на суми, по-ниски от действително получаваните; недеклариране на действителните доходи от населението. В общественото мнение са създадени ясно изразени нагласи за нетолериране на сивите практики, видимо е подобрена способността на работодателите и наетите лица за разпознаване на сивите практики, повишена е готовността на обществото за прилагане на действия за ограничаване и превенция на неформалната икономика.

Висок е практическият ефект от приложените през периода 30 юни 2012 г. - 30 юни 2013 г. мерки от страна на държавата за редуциране на неформалните практики, като най-високо е оценена мярката за въвеждане на механизъм за контрол на доставките и движението на течни горива – проследяване на доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС, както и мярката за изискване към производителите и вносителите на акцизни стоки (енергийни продукти, алкохол и тютюневи изделия) за монтиране на уреди, предаващи данни към информационната система на Агенция "Митници", стана ясно по време на дискусиата.

В момента НАП и митниците следят за движението на горивата по веригата "производител - дистрибутор -

бензиностанция", като се знае къде отива всеки литър гориво. Подобна ще бъде и системата, която ще бъде въведена през следващата година и при търговията с алкохол и цигари. Мярката не се очаква да доведе до по-големи затруднения за производителите, обясни Петкова. По думите ѝ идеята е агенция "Митници" да предоставя информация на НАП за внесените количества акцизни стоки, или извадените такива от акцизните складове. От друга страна НАП ще получава информация от търговците какви количества от акцизните стоки са продадени от тях.

При изследването са събрани оценки за очаквания ефект от четири нови мерки, проектирани за въвеждане в периода до 1 януари 2014 г. С най-висок ефект върху ограничаването и превенцията на неформалната икономика у нас се оценяват:

- въвеждането на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск и обратното начисляване на ДДС за зърнени и технически култури с цел предотвратяване на фактическите кражби на ДДС;
- въвеждането на механизъм за контрол на доставките и движението на алкохол и тютюневи изделия с цел установяване на начисляването и внасянето на дължим ДДС;
- оптимизиране на контрола върху производството и търговията с акцизни стоки за анализ и предотвратяване на фискални рискове, свързани с производство и търговия на акцизни стоки.

На кръглата маса бе представено и новата стойност на Композитния индекс "Икономика на светло", преизчислена на основа на актуалните данни за 2012 г. Индексът бе конструиран в изпълнение на проекта и мери светлата част на икономиката. Новата му стойност е 67.41, т.е. нараства с 1.04 единици спрямо данните от 2011 г. Това показва, че предприетите мерки дават своите резултати, макар и с бавен нарастващ тренд, което може да се обоснове с продължаващата икономическа криза.

Обществената чувствителност към неформалната икономика се повишава, като успоредно с това се установява реструктуриране на "сивотата" на браншово ниво. Неформалността се свива в някои от традиционните си територии (работа без трудов договор, източване на ДДС), но намира засилен израз в други сиви практики – работа на фиктивни договори; осигуряване на суми, по-ниски от действително получаваните; недеклариране на действителните доходи от населението. В общественото мнение са създадени ясно изразени нагласи за нетолериране на сивите практики, видимо е подобрена способността на работодателите и наетите лица за разпознаване на сивите практики, повишена е готовността на обществото за прилагане на действия за ограничаване и превенция на неформалната икономика, показват изследванията на АИКБ.

banker.bg

✓ Сивата икономика у нас се реструктурира

Сивата икономика у нас за 2012 г. е 32,59 пункта. Това сочи Композитният индекс „Икономика на светло“. Показателят на практика изчислява изсветлялата част на икономиката и се състои от два компонента: статистически и социологически. Данните за 2012 г. са окончателни и сочат, че най-големите прояви на неформална икономика за миналата година са били в: неиздаването на касови бонове, обществените поръчки, фиктивните трудови договори, работата без такива и разплащанията в брой.

Данните сочат, че през 2012 г. спрямо 2011 г. икономиката ни изсветлява по-бавно в сравнение с 2011-2010 година. Експертите обясняват това с продължаващата икономическа криза и чувството за неопределеност в края на политическия цикъл. Отчита се и реструктуриране на сивата икономика – намаляват случаите на работа без трудов договор и източване на ДДС, но за сметка на това все по-често срещани са фиктивните договори, осигуряването на суми по-ниски от получаваните и недекларирани на действителните доходи от населението.

Експертите отчитат ефект от приложените мерки в периода 30 юни 2012 г. – 30 юни 2013 г. от страна на държавата за намаляване на практиките в неформалната икономика. Друга положителна тенденция е и повишената готовност от страна на обществото за ограничаване на сивите практики. За тези резултати е повлияла и обучителна дейност сред ученици в завършващ курс. Тя е проведена от КНСБ съвместно с Министерство на образованието и науката. По информация от Пламен Димитров, председател на КНСБ, проекта е започнал през учебната 2011-2012 г. и до момента са обучени над 2000 души класни ръководители. Учениците са се запознавали с правата и задълженията на пазара на труда според нормативните актове. Целта е учениците да са информирани и подготвени при първите си сблъсъци с работодатели.

Композитният индекс се разработва по проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“. Осъществява се от Асоциация на индустриалния капитал в България с финансовата подкрепа на ОП „Развитие на човешките ресурси“.

economic.bg

✓ Все по-редки са случаите на работа без трудов договор

Намалява и практиката да се точи ДДС

През годината сивият сектор отстъпва някои от традиционните си територии, като работа без трудов договор и източване на ДДС, но намира засилен израз в други - работа на фиктивни договори, осигуряване на по-ниски от действително получаваните суми, недеклариране на действителните доходи от населението. Това става ясно от национално представителни социологически проучвания, които показват, че традиционните прояви на неформалната икономика в България намаляват, а обществената нетърпимост към тях се повишава. Данните бяха изнесени на кръгла маса под

наслов "Намалява ли сивият сектор в България?", организирана от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и Министерство на финансите (МФ).

В общественото мнение са създадени ясно изразени нагласи за нетолериране на сивите практики, вижда се подобрена способността на работодателите и наетите лица за разпознаване на сивите практики, повишена е готовността на обществото за прилагане на действия за ограничаване и превенция на неформалната икономика, става ясно още от проучванията.

На кръглата маса бе представено и новата стойност на Композитния индекс "Икономика на светло", преизчислена на основа на актуалните данни за 2012 г. Измерителят мери светлата част на икономиката. Новата му стойност е 67.41, което е с 1.04 единици по-високо спрямо данните от 2011 г. Това показва, че предприетите мерки дават своите резултати, макар и с бавен нарастващ тренд, което може да се обоснове с продължаващата икономическа криза.

money.bg

✓ Затягането на фискалния контрол се подкрепя от бизнеса

Бизнесът подкрепя предложените мерки от правителството за затягане на фискалния контрол от следващата година. Това стана ясно от доклад на Асоциацията на индустриалния капитал в България, представен в присъствието на зам.-министъра на финансите Людмила Петкова, лидера на КНСБ, Пламен Димитров и председателят на АИКБ, Васил Велев. Припомняме, че правителството предвижда въвеждането на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на България, както и обратно начисляване на ДДС при търговия със зърнени и технически култури. Тази мярка се оценява като положителна от 53.4% от анкетираните работодатели.

По думите на Петкова се очаква приходите от въвеждането на по-сериозните ограничения да възлязат на 550 - 600 млн. лева.

В момента НАП и митниците следят за движението на горивата по веригата „производител(вносител) - дистрибутор - бензиностанция“, като се знае къде отива всеки литър гориво. Подобна ще бъде и системата за следене на доставките на акцизните стоки алкохол и цигари.

Според Васил Велев тези мерки ще доведат до "изветляване" на икономиката, за което АИКБ отдавна се бори. За съжаление обаче, в народопсихологията на българина верее схващането, че сивата икономика, осигуряването върху непълния размер на заплатата и други такива похвати, нямат "чак толкова" негативно влияние върху цялостната стопанска среда, подчерта той.

Президентът на КНСБ, Пламен Димитров заяви, че всички ученици в 12 клас трябва да учат поне по 9 часа годишно за техните трудови и осигурителни права. В момента такива обучения се провеждат в отделни училища, но е необходимо този процес да обхване повече школа.

По време на събитието беше представен и актуализиран доклад за нивото на сивата икономика у нас през 2012 година. Припомняме, че през лятото на тази година бяха представени официалните данни, според които индексът за нивото на светлата икономика е 67.32. Актуалните данни сочат повишаване на индекса с 0.09 пункта.

Заключение на доклада е, че неформалният сектор се свива от традиционните си територии (работа без трудов договор, източване на ДДС и др.), но все още намира солиден израз в „сиви практики“, като работа с фиктивни договори, осигуряване на нерелно ниски суми и недеклариране на доходи.

По време на пресконференцията стана ясно, че бизнесът иска ново ограничаване на разплащанията в брой. След като преди няколко години то бе фиксирано на 15 хил. лв., сега председателят на АИКБ, Васил Велев смята, че границата трябва да падне на суми от 10 хил. лева.

news.ibox.bg

✓ Бизнесът подкрепи затягането на фискалния контрол

Бизнесът подкрепя предложените мерки от правителството за затягане на фискалния контрол от следващата година. **Това стана ясно от доклад на Асоциацията на индустриалния капитал в България**, представен в присъствието на зам.-министъра на финансите Людмила Петкова, лидера на КНСБ, Пламен Димитров и председателят на АИКБ, Васил Велев.

Припомняме, че правителството предвижда въвеждането на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на България, както и обратно начисляване на ДДС при търговия със зърнени и технически култури. Тази мярка се оценява като положителна от 53.4% от анкетираните работодатели.

По думите на Петкова се очаква приходите от въвеждането на по-сериозните ограничения да възлязат **на 550 - 600 млн. лева.**

В момента НАП и митниците следят за движението на горивата по веригата „производител(вносител) - дистрибутор - бензиностанция“, като се знае къде отива всеки литър гориво. Подобна ще бъде и системата за следене на доставките на акцизните стоки алкохол и цигари.

Според Васил Велев тези мерки ще доведат до "изсветляване" на икономиката, за което АИКБ отдавна се бори. За съжаление обаче, в народопсихологията на българина вирее схващането, че сивата икономика, осигуряването върху непълния размер на заплатата и други такива похвати, нямат "чак толкова" негативно влияние върху цялостната стопанска среда, подчерта той.

Президентът на КНСБ, Пламен Димитров заяви, че всички ученици в 12 клас трябва да учат поне по 9 часа годишно за техните трудови и осигурителни права. В момента такива обучения се провеждат в отделни училища, но е необходимо този процес да обхване повече школа.

По време на събитието беше представен и актуализиран доклад за нивото на сивата икономика у нас през 2012 година. Припомняме, че през лятото на тази година бяха представени официалните данни, според които индексът за нивото на светлата икономика е 67.32. Актуалните данни сочат повишаване на индекса с 0.09 пункта.

Заклучение на доклада е, че неформалният сектор се свива от традиционните си територии (работа без трудов договор, източване на ДДС и др.), но все още намира солиден израз в „сиви практики“, като работа с фиктивни договори, осигуряване на нереално ниски суми и недеklarиране на доходи.

По време на пресконференцията стана ясно, че бизнесът **иска ново ограничаване на разплащанията в брой**. След като преди няколко години то бе фиксирано на 15 хил. лв., сега председателят на АИКБ, Васил Велев смята, че границата трябва да падне на суми от 10 хил. лева.

fakti.bg

✓ Проблемът са фиктивните договори

Все по-рядко се наблюдават случаите, в които се работи без договор. За сметка на това обаче се отчита двоен ръст при фиктивните договори, както и недеklarиране на действителните доходи. „Там избива сивата икономика. Най-силно тя е проявена в градовете Ловеч, Хасково, Кърджали, Сливен, Пазарджик и София-област. Значително изсветляване се наблюдава в Бургас. От 62% към днешна дата делът на сивата икономика е спаднал на 35%“. Това каза доц. Емилия Ченгелова, експерт социолог в Асоциацията на индустриалния капитал след проведена днес кръгла маса „Намалява ли ви сивия сектор в България?“. Причината за силния спад са най-вече обучените 6150 лица в периода 2010-2013 г. и осъществените близо 14 000 консултации.

От началото на 2014 г. ще бъдат въведени четири нови мерки за ограничаване на сивата икономика. Това стана ясно на проведена днес кръгла маса „Намалява ли ви сивия сектор в България?“, организирана от Асоциацията на индустриалния капитал в България съвместно с Министерството на финансите. Ето и самите мерки:

1. Въвеждане на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на страната и обратно начисляване на ДДС при търговия със зърнени и технически култури с цел предотвратяване на фактическите кражби на ДДС.
2. Въвеждане на механизъм за контрол на доставките и движението на алкохол и тютюневи изделия – проследяване на доставките на алкохол и тютюневи изделия от производител и вносител до краен потребител с цел установяване на начисляването и внасянето на дължим ДДС.
3. Оптимизиране на контрола върху производството и търговията с акцизни стоки – съвместни дейности на екипи от НАП и Агенция „Митници“ за анализ и предотвратяване на фискални рискове, свързани с производство и търговия на акцизни стоки
4. Въвеждане на механизъм за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури с цел повишаване на бюджетните приходи от ДДС и други данъци, чрез намаляване дела на данъчните измами и деклариране на реалните приходи от продажба на зърнени и технически култури.

Новата стойност на композитния индекс „Икономика на светло“ е 67.41. Тя е преизчислена на основа на актуалните данни за 2012 г. „Това показва, че предприетите мерки дават своите резултати, макар и с бавен нарастващ тренд, което може да се обоснове с продължаващата икономическа криза“, коментират от Асоциацията на индустриалния капитал.

expert.bg

✓ БТПП: През 2014 уволненията ще спрат и безработицата няма да расте

През следващата година няма да има уволнения на служители и безработицата няма да нараства. За сметка на това обаче българските компании ще бъдат по-предпазливи, когато наемат нови хора. 62,8% от предприемачите със сигурност са заявили, че няма да отворят нови работни места. Данните са от редовна анкета за бизнесклимата и очакванията на фирмите за следващата година, направено от Българската търговско-промишлена палата сред 607 компании, предаде Стандарт Нюз.

Факт е обаче, че оптимизмът сред българския бизнес е все по-осезаем. Половината от предприемачите са сигурни, че през 2014 г. ще увеличат общите приходи от дейността си, само 10% са песимисти. България е на девето място по оптимизъм от 25 европейски страни. Най-уверени в бъдещето са прибалтийските държави и Русия, а най-големи песимисти са Гърция и Кипър. Най-безнадеждна е била 2012 г., когато позитивизмът е най-слаб. Като най-сигурен начин да се подобри икономиката на страната половината анкетирани сочат износа. Малка част от тях разчитат, че вътрешното потребление през 2014 г. ще се повиши - 33,7%, срещу 51,6% през 2011 г. И при инвестициите предпазливостта е осезаема - едва една трета от бизнеса се надява на по-голям прилив на средства в родната икономика.

Предлагат да се плаща в брой до 10 000 лева

Всички плащания над 10 хил. лв. да се извършват само по банков път, предложи председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. Сега са забранени плащанията в брой над 15 хил. лв. Велев и зам.-

министърът на финансите Людмила Петкова участваха при представяне на доклад за сивата икономика в страната. Бизнесът приема предложените мерки от правителството за затягане на фискалния контрол чрез следене движението на стоки с висок фискален риск, става ясно от доклада. 53,4% от анкетиранияте работодатели одобряват мярката, която трябва да заработи от началото на 2014 г. Очаква се затягането на фискалния контрол да донесе допълнително между 550 и 600 млн. лева за хазната, каза Людмила Петкова. Според Васил Велев тези мерки ще доведат до "изсветляване" на икономиката. За съжаление обаче в народопсихологията на българина вирее схващането, че сивата икономика, осигуряването върху непълния размер на заплатата, нямат "чак толкова" негативно влияние върху цялостната стопанска среда, добави той.

novini.dir.bg

✓ Бизнесът иска над 10 хил. лв. - по банка

Бизнесът иска ново ограничаване на разплащанията в брой. След като преди няколко години то бе фиксирано на 15 хил. лв., сега председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев смята, че границата трябва да падне на суми от 10 хил. лева.

Бизнесът подкрепи и предложените мерки от правителството за въвеждане на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на България.

Според зам.-министъра на финансите Людмила Петкова се очаква приходите от въвеждането на по-сериозните ограничения да възлязат на 550 - 600 млн. лева.

✓ Затягането на фискалния контрол се подкрепя от бизнеса

От АИКБ искат ново ограничаване на разплащанията в брой - от 15 хил. на 10 хиляди лева

Бизнесът подкрепя предложените мерки от правителството за затягане на фискалния контрол от следващата година. Това стана ясно от доклад на Асоциацията на индустриалния капитал в България, представен в присъствието на зам.-министъра на финансите Людмила Петкова, лидера на КНСБ, Пламен Димитров и председателят на АИКБ, Васил Велев. Припомняме, че правителството предвижда въвеждането на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на България, както и обратно начисляване на ДДС при търговия със зърнени и технически култури.

reporterbq.com

✓ Бизнесът иска над 10 хил. лв. - по банка

Бизнесът иска ново ограничаване на разплащанията в брой. След като преди няколко години то бе фиксирано на 15 хил. лв., сега председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев смята, че границата трябва да падне на суми от 10 хил. лева.

Бизнесът подкрепи и предложените мерки от правителството за въвеждане на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на България.

Според зам.-министъра на финансите Людмила Петкова се очаква приходите от въвеждането на по-сериозните ограничения да възлязат на 550 - 600 млн. лева.

ruseinfo.net

✓ Сиват се традиционните проявления на "сивата" икономика

Национално представителни социологически проучвания показват, че традиционните прояви на неформалната икономика в България намаляват, а обществената нетърпимост към тях се повишава. Данните бяха оповестени в рамките на проведената днес кръгла маса под наслов "Намалява ли сивият сектор в България?", организирана съвместно от Асоциация на индустриалния капитал в България и Министерство на финансите на Република България. В рамките на кръглата маса представители на социалните партньори, неправителствения сектор, академичните среди, държавните институции, обсъдиха възможностите за измерване на проявленията на неформалната икономика в страната, както и постигнатия напредък в борбата с този феномен в резултат на съвместни действия на държавата и социалните партньори.

Проведените национално представителни проучвания през годината показват, че сивия сектор отстъпва някои от традиционните си територии (работа без трудов договор, източване на ДДС), но намира засилен израз в други – работа на фиктивни договори; осигуряване на суми, по-ниски от действително получаваните; недеклариране на действителните доходи от населението. В общественото мнение са създадени ясно изразени нагласи за нетолериране на сивите практики, видимо е подобрена способността на работодателите и наетите лица за разпознаване на сивите практики, повишена е готовността на обществото за прилагане на действия за ограничаване и превенция на неформалната икономика.

Висок е практическият ефект от приложените през периода 30 юни 2012 г. - 30 юни 2013 г. мерки от страна на държавата

за редуциране на неформалните практики, като най-високо е оценена мярката за въвеждане на Механизъм за контрол на доставките и движението на течни горива – проследяване на доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС, както и мярката за Изискване към производителите и вносителите на акцизни стоки (енергийни продукти, алкохол и тютюневи изделия) за монтиране на уреди, предаващи данни към информационната система на Агенция „Митници“.

При изследването са събрани оценки за очаквания ефект от четири нови мерки, проектирани за въвеждане в периода до 1 януари 2014 г. С най-висок ефект върху ограничаването и превенцията на неформалната икономика у нас се оценяват въвеждането на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск и обратното начисляване на ДДС за зърнени и технически култури с цел предотвратяване на фактическите кражби на ДДС; въвеждането на механизъм за контрол на доставките и движението на алкохол и тютюневи изделия с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС; оптимизиране на контрола върху производството и търговията с акцизни стоки за анализ и предотвратяване на фискални рискове, свързани с производство и търговия на акцизни стоки.

На кръглата маса бе представено и новата стойност на Композитния индекс “Икономика на светло”, преизчислена на основа на актуалните данни за 2012 г. Индексът бе конструиран в изпълнение на проекта и мери светлата част на икономиката. Новата му стойност е 67.41, т.е. нараства с 1.04 единици спрямо данните от 2011 г. Това показва, че предприетите мерки дават своите резултати, макар и с бавен нарастващ тренд, което може да се обоснове с продължаващата икономическа криза.

Обществената чувствителност към неформалната икономика се повишава, като успоредно с това се установява реструктуриране на „сивотата“ на браншово ниво. Неформалността се свива в някои от традиционните си територии (работа без трудов договор, източване на ДДС), но намира засилен израз в други сиви практики – работа на фиктивни договори; осигуряване на суми, по-ниски от действително получаваните; недеклариране на действителните доходи от населението.

В общественото мнение са създадени ясно изразени нагласи за нетолериране на сивите практики, видимо е подобрена способността на работодателите и наетите лица за разпознаване на сивите практики, повишена е готовността на обществото за прилагане на действия за ограничаване и превенция на неформалната икономика. Висок е практическият ефект от приложените през периода 30 юни 2012 г. - 30 юни 2013 г. мерки от страна на държавата за редуциране на неформалните практики.

Това са част от основните констатации, разкрити от най-новите изследвания на оценките и отношението спрямо неформалната икономика у нас. Те са проведени в периода септември - октомври 2013 г. в рамките на проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, осъществяван от Асоциацията на индустриалния капитал в България”, сред работодателите от 11-те пилотни за проекта браншове и сред работниците/служителите. Обобщените оценки на двете изследвани съвкупности показват, че:

- Данните сочат, че в сравнение с 2010 г. два пъти чрез целенасочените и системни обучителни, консултантски и информационни действия са повишили информираността и компетентността на целевите групи на проекта по отношение на неформалната икономика са намалели работодателите и с една трета са намалели работниците/служителите, които трудно се ориентират в темата неформална икономика и затова се колебаят да дават мнения по темата;
- В градовете София, Варна, Бургас, Велико Търново, Стара Загора, Лом, Монтана, Кюстендил и Гоце Делчев, където са работили регионални офиси на Националния център „Икономика на светло“, степента на информираност на работодателите и работниците/служителите и способността им да разпознават типичните сиви практики се е повишила близо два пъти, а проявленията на неформалната икономика бележат спад;
- Заслуга за това има и разгърнатата широко мащабна обучителна дейност сред целевите групи на проекта (до момента в присъствени и дистанционни обучения са обхванати 6150 лица);
- В сравнение с 2010 г., през 2013 г. значителна част от считаните за типични сиви практики в трудовоправните отношения са ограничени, което е довело до създаване на по-добра среда за полагане на труд;
- Позитивни промени се наблюдават по отношение на най-често срещаните нарушения на финансовата дисциплина, което се разглежда: 1) като пряк резултат от активизираните и систематизирани усилия на държавната администрация за прилагане на по-строг контрол върху дейността на стопанските субекти и 2) като резултат от дейностите на социалните партньори, в частност проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, за създаване на обществена непримиримост и нетолериране на проявленията на неформалната икономика, за разясняване на вредите от неформалната икономика върху обществото и върху отделните субекти, а също и за повишаване компетентността на работодателите, работниците/служителите и населението за разпознаване на сивите практики.

В сравнителен план с 2010 г., общата картина на причинно факторната обусловеност се запазва практически непроменена. Независимо от предприетите мерки, до този момент не може да се говори за явна промяна в силата на идентифицираните през 2010 г. фактори. Все още са силни желанието да се надхитри закона, да се избегнат административните формалности. Но в същото време, все така непроменени и тежки са и административното бремене, и дефицитите в предлагането на публични поръчки. В съчетание с относително ниския данъчен морал на населението, в крайна сметка се създават достатъчно силни нагласи за нарушаване на легитимните правила и прилагането на сиви икономически практики в националната икономика.

След консултации с Министерство на финансите, при изследванията през 2013 г. е оценяван практическият ефект от три мерки, прилагани последователно през периода 30 юни 2012 г. - 30 юни 2013 г. Относително най-високо е оценена мярката за въвеждане Механизъм за контрол на доставките и движението на течни горива – проследяване на доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС. 53 % от работодателите и 51,2 % от работниците/служителите виждат позитивни практически

ефекти от приложението на мярката.

Близки до коментирания са стойностите за практическите ефекти от приложението на мярката Изискване към производителите и вносителите на акцизни стоки (енергийни продукти, алкохол и тютюневи изделия) за монтиране на уреди, предаващи данни към информационната система на Агенция „Митници“. Общо 51,1 % от работодателите и 46,8 % от работниците/служителите дават позитивна оценка за практическите ефекти от приложената мярка.

При изследването са събрани оценки за ефекта от четири нови мерки, проектирани за въвеждане в периода до 1 януари 2014 г.. Три от проектираните четири нови мерки биха имали относително най-висок и практически еднакво силен позитивен ефект върху ограничаването и превенцията на неформалната икономика у нас:

- Като най-висок се преценява практическият ефект от мярката за Въвеждане на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България и обратно начисляване на ДДС при търговия със зърнени и технически култури с цел предотвратяване на фактическите кражби на ДДС. Голяма част от анкетираните лица не разбират механизмите на предложените мерки. Но въпреки това общо 53,4 % от работодателите очакват мерките да имат позитивен ефект за борба с контрабандата и източването на ДДС;

- На следващо място по очакван практически ефект работодателите поставят мярката за Въвеждане на механизъм за контрол на доставките и движението на алкохол и тютюневи изделия – проследяване на доставките на алкохол и тютюневи изделия от производител и вносител до краен потребител с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС. 36,4 % от работодателите преценяват, че мярката би имала много висок позитивен ефект, а 14,8 % са умерено настроени и преценяват, че ефектът ще е по-скоро слаб. Като цяло, 51,2 % от работодателите считат, че мярката ще има ограничаващ ефект върху проявленията на неформалната икономика;

- Мярката за Оптимизиране на контрола върху производството и търговията с акцизни стоки – съвместни дейности на екипи от НАП и Агенция „Митници“ за анализ и предотвратяване на фискални рискове, свързани с производство и търговия на акцизни стоки също получава висока степен на одобрение. Общо 50,4 % от работодателите преценяват, че мярката ще има в една или друга степен възпиращо влияние върху сивите практики.

Новата стойност на Композитния индекс “Икономика на светло” - 67.41, преизчислена на основа на актуалните данни за 2012 г. нараства с 1.04 единици, спрямо данните от 2011 г. Индексът бе конструиран в изпълнение на проекта и мери светлата част на икономиката. Това показва, че предприетите мерки дават своите резултати, макар и с бавен нарастващ тренд, което може да се обоснове с продължаващата икономическа криза.

Източник: АИКБ

zoricab6.log.bg

✓ СВИВАТ СЕ ТРАДИЦИОННИ ПРОЯВЛЕНИЯ НА СИВАТА ИКОНОМИКА

Традиционните прояви на неформалната икономика в България намаляват, а обществената нетърпимост към тях се повишава. Данните бяха оповестени в рамките на проведената днес кръгла маса под наслов “Намалява ли сивият сектор в България, организирана съвместно от Асоциация на индустриалния капитал в България и Министерство на финансите на Република България. В рамките на кръглата маса представители на социалните партньори, неправителствения сектор, академичните среди, държавните институции, обсъдиха възможностите за измерване на проявленията на неформалната икономика в страната, както и постигнатия напредък в борбата с този феномен в резултат на съвместни действия на държавата и социалните партньори. Проведените национално представителни проучвания през годината показват, че сивия сектор отстъпва някои от традиционните си територии (работа без трудов договор, източване на ДДС), но намира засилен израз в други – работа на фиктивни договори; осигуряване на суми, по-ниски от действително получаваните; недеklarирани на действителните доходи от населението. В общественото мнение са създадени ясно изразени нагласи за нетолериране на сивите практики, видимо е подобрена способността на работодателите и наетите лица за разпознаване на сивите практики, повишена е готовността на обществото за прилагане на действия за ограничаване и превенция на неформалната икономика. Висок е практическият ефект от приложените през периода 30 юни 2012 г. - 30 юни 2013 г. мерки от страна на държавата за редуциране на неформалните практики, като най-високо е оценена мярката за въвеждане на Механизъм за контрол на доставките и движението на течни горива – проследяване на доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС, както и мярката за Изискване към производителите и вносителите на акцизни стоки (енергийни продукти, алкохол и тютюневи изделия) за монтиране на уреди, предаващи данни към информационната система на Агенция „Митници“. При изследването са събрани оценки за очаквания ефект от четири нови мерки, проектирани за въвеждане в периода до 1 януари 2014 г. С най-висок ефект върху ограничаването и превенцията на неформалната икономика у нас се оценяват въвеждането на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск и обратното начисляване на ДДС за зърнени и технически култури с цел предотвратяване на фактическите кражби на ДДС; въвеждането на механизъм за контрол на доставките и движението на алкохол и тютюневи изделия с цел установяване начисляването и внасянето на дължим ДДС; оптимизиране на контрола върху производството и търговията с акцизни стоки за анализ и предотвратяване на фискални рискове, свързани с производство и търговия на акцизни стоки. На кръглата маса бе представено и новата стойност на Композитния индекс “Икономика на светло”, преизчислена на основа на актуалните данни за 2012 г. Индексът бе конструиран в изпълнение на проекта и мери светлата част на икономиката. Новата му стойност е 67.41, т.е. нараства с 1.04 единици спрямо данните от 2011 г. Това показва, че предприетите мерки дават своите резултати, макар и с бавен нарастващ тренд, което може да се обоснове с продължаващата икономическа криза.

✓ Пенсионните обещания на властта се оказаха без подплата

За отстъпките са нужни 43 млн. лв., но те не са в бюджета на държавното обществено осигуряване

Три от обещанията на управляващите за промени в условията на пенсиониране догодина все още не са предвидени в разходната част на бюджета на държавното обществено осигуряване, въпреки, че той беше гласуван на второ четене в бюджетна комисия. Става дума за въвеждането на гъвкаво пенсиониране, за замразяване на възрастта и стажа за пенсиониране за категорията работници и за връщане на стария режим за излизане от пазара на труда на военните – само със стаж. За трите мерки са нужни общо 43 млн. лв., но така и не стана ясно откъде ще бъдат осигурени тези средства.

Кое колко струва

Трите пенсионни обещания са гласувани само на първо четене в зала. Сега са обединени в един проектозакон. От БСП предлагат през следващата година да се замразят възрастта и стажът за пенсиониране не само за най-масовата трета категория труд, но и за работещите в тежки условия (първа и втора категория). Според разчетите на Националния осигурителен институт (НОИ) това ще струва 9.5 млн. лв. през 2014 г. Те обаче не са намерили място в разходната част на бюджета, стана ясно от дискусиата в бюджетна комисия. Други около 30 млн. лв. ще са необходими за въвеждането на нова "вратичка" за ранно пенсиониране. Идеята е хора, на които не им достигат общо до 24 месеца стаж или възраст, да могат да излязат от пазара на труда, но с по-ниски доходи за старост. За всеки месец, недостигащ до навършване на стандартната възраст, намалението ще бъде с 0.4% и ще може да достигне най-много 9.6%. Премахването на възрастта за пенсиониране на военните и връщане на стария режим – само при 27 години стаж, от които две трети в системата, пък ще струва 2.7 млн. лв. според разчетите на НОИ. Така общата сметка за трите промени възлиза на 42.7 млн. лв.

Половин година по-малко

Обезщетението за бременност и раждане ще се определя на база брутното възнаграждение, което е получавала майката през последните 18 месеца. Досега периодът беше 6 месеца по-дълъг – 2 години. По думите на управителя на НОИ Бисер Петков така дневното обезщетение ще нарасне с 60 ст. до 24 лв., което догодина ще струва на бюджета 3.5 млн. лв. Увеличението до 24 месеца беше въведено, за да бъде премахната практиката, след като разберат, че са бременни, жените да започват да се осигуряват на по-висок от реалния си доход.

15 млн. лв. повече

Ако бъде въведен новият данъчен режим за облагане на букмейкъри, организатори на тото и лото игри, покер и онлайн казина, през следващата година постъпленията от този сектор ще са с 15 млн. лв. повече. През 2013 г. се очаква те да са приблизително колкото и миналата – между 120 и 125 млн. лв. Догодина пък те ще са 135 млн. лв. - 80 млн. лв. ще са по новия режим и 55 млн. лв. ще са приходите от алтернативен данък.

Това показва оценка на въздействието на мярката, изготвена от Министерството на финансите. Тя беше представена при обсъждането на промените в ресорния закон в бюджетна комисия. Те предвиждат от началото на следващата година въпросните хазартни дейности да се облагат с корпоративен данък. За издаване и поддържане на лиценз ще се дължи и двукомпонентна такса. Едната част от нея ще е еднократна - в размер на 100 хил. лв. Другата ще е 20% върху разликата между стойността на получените залози и изплатените печалби и ще се дължи всеки месец. В момента този вид хазартни дейности се облагат с 15% върху оборота. В резултат на промяната се очаква през 2014 г. да бъдат лицензирани 4 онлайн хазартни оператора (бетинг компании), пише в анализа на финансовото ведомство. В момента има само един онлайн хазартен оператор с лиценз, още два са подали документи, обясни зам. финансовият министър Людмила Петкова. Оценката обаче дори е консервативна, уточни тя.

✓ Крехкото възстановяване на еврозоната се е забавило през ноември

Германия продължава да увеличава дистанцията от останалите членки на валутния съюз

Въпреки стабилния ръст на бизнес активността в Германия крехкото икономическо възстановяване в еврозоната е забавило неочаквано темпа си през ноември. Това показват предварителните данни от съставния индекс на мениджърските поръчки (PMI). Показателят, който използва данни от хиляди компании в сектора на услугите и производството, е спаднал до 51.5 пункта през този месец спрямо 51.9 пункта през октомври. Макар да остава над нивото от 50 пункта, което разделя растежа от свиването, ръстът при сектора на услугите достига най-ниската си стойност от три месеца и задминава дори най-песимистичните прогнози на анализаторите.

Германия и останалите

Проучването е показателно за това, че излизането на еврозоната от рецесията се дължи в много голяма степен на Германия, където PMI достига най-високото си ниво от януари насам. Останалата част от валутния съюз трудно поддържа положителната тенденция, като това е видно най-вече във втората икономика в региона Франция, където индексът е спаднал до най-ниските нива от юни.

"Данните от Франция са ключов фактор за общия спад, но има доказателства за отслабване в целия регион. Бизнес активността извън Германия и Франция наистина нараства за четвърти пореден месец, но през ноември наблюдаваме най-слабото увеличение. Важно е да помним, че все пак продължава да расте", коментира Крис Уилямсън, главен икономист в съставителя на индекса Markit. Той допълва, че резултатите от изследването отговарят на прогнозите за

икономически ръст от около 0.2% през текущото тримесечие. Според предварителните данни на Евростат икономиката на валутния съюз е нараснала с 0.1% през периода юли-септември.

Положителната страна на изследването е производственият сектор, който е продължил да расте през ноември, подпомогнат от най-бързото увеличение на експортните поръчки от май 2011 г. PMI индексът на производствените предприятия е нараснал до 51.5 пункта спрямо 51.3 през миналия месец. Това е най-високият резултат от пет месеца, като преди това производителите в региона отбелязваха свиване на дейността в продължение на почти две години. Компаниите в сектора са продължили да съкращават персонал, но с един от най-ниските темпове за последните години. Изключение прави Германия, където персоналот нараства за трети пореден месец.

PMI индексът за сектора на услугите, който съставлява две трети от икономиката на региона, обаче е спаднал до 50.9 пункта спрямо 51.6 през октомври. Изследването също така показва, че компаниите са продължили да намаляват цените на продуктите си, но същевременно някои от разходите им, като например тези за енергия, се увеличават.

"Притеснително е, че маржовете на печалба се свиват, но спадащите цени са отчасти резултат и от повишаване на продуктивността", отбелязва Уилямсън.

Забавяне в Китай

Разочароващи данни дойдоха и от втората най-голяма икономика в света - Китай, където PMI индексът на производствения сектор е спаднал до 50.4 пункта през ноември спрямо 50.9 предишния месец. Показателят все пак остава в зоната на растежа четвърти пореден месец, което показва, че властите успяват да постигнат стабилност въпреки течащите икономически реформи. Основен фактор за забавянето е свиването на търсенето на външните пазари.

Подиндексът на новите експортни поръчки се е понижил до тримесечно дъно от 49.4 пункта през ноември спрямо 51.3 през октомври. "Генерално погледнато, все още има причина за премерен оптимизъм относно икономическото възстановяване в Китай. Най-важното е, че Пекин ще се фокусира към реформите през следващите години. Това ще има някои негативни ефекти върху определени сектори и индустрии, но само в краткосрочен план", коментира пред Reuters Хао Зу, икономист в шанхайската банка ANZ.